

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Specjalność nauczycielska (nazwa specjalności)

Nazwa	Koncepcje i praktyki nauczania	
Nazwa w j. ang.	The conceptions and teaching practice	
Koordynator	Dr Anna Kwatera	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Kwatera Dr Karolina Czerwiec
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

W zakresie wiedzy:

- znajomość teorii i koncepcji kształcenia potrzebnych do kształtowania u potencjalnych nauczycieli refleksyjnego stosunku do teorii i praktyki pedagogicznej
- rozumienie roli edukacji w wymiarze jednostkowym i społecznym
- dostrzeganie i interpretowanie zmian oraz rozumienie prawidłowości zachodzących w systemie edukacji oraz jego poszczególnych segmentach
- rozumienie celowości samokształcenia, znajomości zasad i metod samokształcenia oraz potrzeby ciągłego doskonalenia swojego warsztatu pracy;
- rozbudzenie potrzeby ustawicznego doskonalenia się pod względem intelektualnym, wolicjonalnym i charakterologicznym.

W zakresie umiejętności:

- rozwijanie konkretnych umiejętności działaniowych i psychospołecznych niezbędnych w pracy nauczyciela- praktyka, w tym planowania działań, projektowania narzędzi pracy dydaktycznej oraz oceny pracy własnej i uczniów
- posługiwanie się zróżnicowanymi metodami i formami oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych stymulujących proces nabywania wiedzy przez uczniów
- samodzielne stosowanie zróżnicowanych stylów i strategii kształcenia oraz wspomagania procesu nauczania-uczenia się, w tym nowoczesnych technik nauczania
- wartościowanie kryterialne specyfiki przemian polskiego systemu edukacji.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01 – posiada wiedzę na temat procesu kształcenia, w tym jego filozoficznych i społeczno-kulturowych podstaw;	N_W01
	W02 – posiada wiedzę na temat współczesnych teorii uczenia się i nauczania oraz uwarunkowań tych procesów;	N_W02
	W03 – ma wiedzę na temat struktury i funkcji systemu edukacji, celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych.	N_W02

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01 – potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z działalnością nauczyciela, korzystając z różnych źródeł (w języku polskim i obcym) i nowoczesnych technologii;	N_U02
	U02 – potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne treści, metody, formy i środki dydaktyczne w celu projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych oraz dokonywać ich ewaluacji;	N_U01
	U03 – potrafi analizować własne i cudze działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji; potrafi eksperymentować i wdrażać działania innowacyjne w zakresie działań kształceniowych	N_U03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01 – dokonuje oceny własnych kompetencji (wiedzy, umiejętności i doświadczeń); rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego;	N_K02
	K02 – doskonali swój profesjonalizm; wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela; zna i kieruje się zasadami etyki zawodowej;	N_K02
	K03 – zna zasady prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	N_K01

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20	10		-		-		-		-		-

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład problemowy
- wykład konwersatoryjny
- metoda warsztatowa
- metoda projektowa
- metoda działań praktycznych
- mikronauczanie
- dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W1		X					X	X	X			X	
W2		X					X	X				X	
W3		X					X	X				X	
U1		X					X	X				X	
U2		X					X	X	X			X	
U3		X					X	X				X	
K1		X						X	X				
K2		X						X					
K3		X						X					

Kryteria oceny	<p>Warunki zaliczenia przedmiotu:</p> <p>Wykłady – frekwencja powyżej 50%, aktywny udział w dyskusjach</p> <p>Ćwiczenia – frekwencja powyżej 80%, aktywny udział w dyskusji, analizach, rozwiązywaniu problemów; przygotowanie/przeprowadzenie gier dydaktycznych/metod aktywizujących, projekt grupowy, praca pisemna.</p> <p>Egzamin w formie pisemnej; warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest posiadanie zaliczenia z wykładów i ćwiczeń.</p>
----------------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. Główne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole.

2 W

Szkola jako instytucja wspomagająca rozwój jednostki i społeczeństwa. Modele współczesnej szkoły: tradycyjny, humanistyczny, refleksyjny i emancypacyjny. Szkolnictwo alternatywne. Program ukryty szkoły. Współczesne koncepcje nauczania. Modele profesjonalizmu i ich implikacje dla edukacji nauczycieli. Edukacja do refleksyjnej praktyki.

3 W

Proces nauczania – uczenia się. Środowisko uczenia się. Szkolne uczenie się. Cele kształcenia – źródła, sposoby formułowania i rodzaje. Zasady dydaktyki. Metody nauczania. Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja (jednostka dydaktyczna) i jej budowa. Style i techniki pracy z uczniami. Formy organizacji uczenia się. Środki dydaktyczne.

4W + 2 Ćw.

Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style kierowania klasą. Procesy społeczne w klasie. Integracja klasy szkolnej. Ład i dyscyplina w szkole i w klasie. Poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie szkolnej. Edukacja włączająca. Indywidualizacja nauczania.

4 W + 2 Ćw.

Projektowanie działań edukacyjnych w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych w tym szczególnych uzdolnień uczniów. Formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: przedszkola i szkoły ogólnodostępne, integracyjne oraz specjalne, klasy terapeutyczne, indywidualne nauczanie.

3W + 2 Ćw.

Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia. Wewnątrzszkolny system oceniania, sprawdziany i egzaminy zewnętrzne. Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły.

2 W + 2 Ćw.

Język jako narzędzie pracy nauczyciela. Porozumiewanie się w celach dydaktycznych – sztuka wykładania, sztuka zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów. Edukacyjne zastosowania mediów.

2 W + 2 Ćw.

Wykaz literatury podstawowej

- Black P., Ch.Harrison i in.,(2009), *Jak oceniać, aby uczyć*, Warszawa
 Bąbel P., Wiśniak M., (2015), *12 zasad skutecznej edukacji, czyli Jak uczyć żeby nauczyć*, Gdańsk
 Bereźnicki F., (2011), *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków
 Brudnik E., (2003), *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie*, Kielce
 Cohen L., Manion L., Morrison K., (2003), *Wprowadzenie do nauczania*, Poznań
 Dix P., (2014), *Jak oceniać postępy uczniów*, Warszawa
 Dryden G., Vos J., (2000), *Rewolucja w uczeniu*, Poznań
 Dzierzgowska I., (2007), *Jak uczyć metodami aktywnymi*, Warszawa
 Fernstermacher G.D., Soltis J., (2000), *Style nauczania*, Warszawa

Gołębniak B. D., (2002), *Uczenie metodą projektów*, Warszawa
 Harmin M., (2015), *Jak motywować uczniów do nauki*, Warszawa
 Hattie J., (2015), *Widoczne uczenie się dla nauczycieli* ("Visible learning for teachers"), Warszawa
 Jąder M., (2013), *Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi*, Kraków
 Kędrecka-Feldman E., (1999), *Aktywizować? Ależ to całkiem proste: wybrane metody i techniki aktywizacji uczniów*, Warszawa
 Klichowski M., (2012), *Między linearnością a klikaniem. O społecznych konstrukcjach podejść do uczenia się*, Kraków
 Kruszewski K., (2005), *Sztuka nauczania. Szkoła*, Warszawa
 Kruszewski K., (red.), (2017), *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa
 Maksymowska E., Sobolewska Z., Werwicka M., (2006), *Wychowywać ucząc*, Warszawa (+ przewodnik dla realizatora programu)
 Marzano R., (2012), *Sztuka i teoria skutecznego nauczania*, Warszawa
 Moss C.M., Brookhart S.M., (2017), *Cele uczenia się. Jak pomóc uczniom zrozumieć każdą lekcję*, <https://aktywnaeducacja.ceo.org.pl/content/cele-uczenia-sie-moss-brookhart>
 Niemierko B., (2008), *Kształcenie szkolne*, Warszawa
 Petlak E., (2017), *Innowacje w nauczaniu szkolnym*, Kraków
 Petty G., (2010), *Nowoczesne nauczanie*, Sopot
 Putkiewicz E., (2002), *Proces komunikowania się na lekcji*, Warszawa.
 Ripp P., (2017), *Uczyć (się) z pasją*, Słupsk
 Sterna D., (2016), *Uczę się uczyć. Ocenianie kształtujące w praktyce*, Warszawa
 Wawer R., Wawer M., (2013), *Trwałość wiedzy w procesie kształcenia*, Warszawa
 Winkler M., Commichau A., (2008), *Sztuka prowadzenia wykładów i lekcji*, Kraków

Wykaz literatury uzupełniającej

Bednarkowa W., (2010), *O talentach w szkole, czyli 7 wspaniałych*, Warszawa
 Bruner J., (2010), *Kultura edukacji*, Kraków
 Czaja-Chudyba I., (2009), *Jak rozwijać zdolności dziecka*, Warszawa.
 Dylak S. (red.), (2011), *Metodyka kształcenia strategią wyprzedzającą*, Poznań
 [bezpłatne wyd. cyfrowe dostępne pod adresem:
http://www.kolegiumsniadeckich.pl/att/podr_cznik_wyprzedzaj_ca_17_maly.pdf]
 Jąder M., (2010), *Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi*, Kraków
 Kron F.W., Sofos A., (2003), *Dydaktyka mediów*, Gdańsk
 Kupisiewicz Cz., (2006), *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa
 Krzyżewska J., (1998), *Aktywizujące metody i techniki w edukacji wczesnoszkolnej*, cz.I, Suwałki
 Krzyżewska J., (2000), *Aktywizujące metody i techniki w edukacji wczesnoszkolnej*, cz.II, Suwałki
 Limont W., *Uczeń zdolny*, (2012), Sopot
 Pezda A., (2011), *Koniec epoki kredy*, Warszawa
 Rogers B., (2007), *Uczniowie w szkole. Rzecz o zachowaniu*, Warszawa
 Sajdak A., (2008), *Edukacja kreatywna*, Kraków
 Śpiewak S., (2013), *Rozgrzewanie uwagi - wyczerpywanie woli - uległość: mechanizmy adaptacji umysłu do wysiłku poznawczego*, Warszawa
 Śnieżyński M., (2001), *Dialog edukacyjny*, Kraków
 Pople J., (1997), *Uczeń trudny – jak go skłonić do nauki*, Warszawa
 Tomkiewicz-Bętkowska A., Czuba J., (2011) *Zgrana klasa. Ja-ty-my*, Kraków
 Vopel W.K., (2002), *Umiejętność współpracy w grupach*, Kielce, cz.1 i 2.
 Żylińska M., (2013), *Neurodydaktyka*, Toruń

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	4
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	4
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	4
	Przygotowanie do egzaminu	6
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2